

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 315 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 24. RUJNA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDJE

Počeo rad u Višoj političkoj školi

Ovih dana započela je rad II. klase više političke škole, koju pohađa 50 radnika i službenika. Škola ima zadatak da kroz 10-mjesečni rad oспособi polaznike za ideo-školo-politički djelovanje u društvenim i političkim organizacijama. Nastava na ovoj školi održavat će se zasada u osnovnoj školi Grad.

Završena proslava 75 - godišnjice Šibenske bolnice

U nedjelju je završena trodnevna proslava u povodu 75-godišnjice Šibenske bolnice. Prvog dana proslave održana je svečanost u prostorijama Društvenog doma, kojom su, pored gostiju iz bolnice i medicinskih ustanova Zagreba, Splita, Dubrovnika, Zadra i Šibenika, prisutstvovali dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu dr. Gušić, zatim sekretar Savjeta za narodno zdravlje NRH Ante Šegavac, predsjednik Zbora liječnika Hrvatske dr. Sergije Dogan, predsjednik NO-a kotara Petar Škarica, i sekretar Kotarskog komiteta SK Ivo Družić, te predstavnici političkih i društvenih organizacija Šibenika. O razvoju zdravstva u Šibeniku govorio je šef kopriskog odjela Šibenske bolnice dr. Petar Rafaeli. Na kraju su upućeni pozdravni brzojavci predsjedniku Titu, dru. Vladimиру Bakariću i Savjetu za narodno zdravlje Saveznog Izvršnog vijeća.

Posljednja dva dana održan je stručni sastanak na kome su liječnici iz medicinskih ustanova Zagreba, Splita, Dubrovnika, Zadra i Šibenika pročitali svoje radeve sa područja medicinske znanosti. Ukušeno je podneseno oko 40 referata i koreferata.

U čast ovog jubileja Podružnica zbora liječnika u Šibeniku i bolnički kolektiv izdali su Spomen knjigu.

Za vrijeme proslave gosti su razgledali najvažnije kulturno - historijske spomenike, zatim postrojenja TLM »Boris Kidrič«, tvornice elektroda i ferolegura, te slapove Krke.

Sindikat i briga za zimnicu

Da bi se vidjelo kakva je situacija s ovogodišnjim snabdjevanjem zimnice, potrebno je prije svega dobro razmotriti kakva je ovogodišnja proizvodnja, kakvi su zieglići za tržne viškove i kako se preuzeće cijene.

Idemo li redom od artikala koji se najviše nabavljaju za zimske dane, u prvom redu krumpira, vidjet ćemo da je urod ove godine za 21 posto manji od prošlogodišnjeg. No usprkos tome situacija nije zabrinjavajuća, ako se uzme da je prošla godina bila rekordna po urodu krumpira, da se ove godine krumpir neće izvoziti, i da je kvalitet znatno bolji od prošlogodišnjeg.

KRUMPIR 11 - 15 DINARA

Već sada prišlo se dogovaranju cijene, kako one ne bi pretjerano skočile. Ugovaranje se vrši uglavnom u Sloveniji i Hrvatskoj, pošto su ove republike ove godine veći snabdjevači, jer je suša pogodila ostale krajeve. Prema prilogu, koji je utvrđen, zimski krumpir dobivao bi se iz zadruga po cijeni od 8 dinara po kg sjevernog od Karlovca, a po cijeni od 9 dinara po kg južno od Karlovca, dok će zadruge odrediti otkupnu cijenu od proizvođača. Dosad je bilo slučajeva da su zadruge nabavljale cijene na obje strane i od onoga od koga su kupovale kompanije prodavale. U Gorskem Kotaru

je, na primjer, bilo razlika u cijeni i do 5 dinara po kilogramu. Ako se još doda da trgovina zaračuna svoju maržu i ostale troškove, onda cijena od proizvođača do potrošača naraste i do 100 posto.

Upravo stoga sindikat je ove godine stupio u akciju. Najprije je utvrđeno da Koordinacioni odbor pri Sekretarijatu za robni promet Izvršnog vijeća smatra da je trgovacka marža od 5 posto dovoljna za ovaj artikal široke potrošnje. Osim toga, da bi se skratio put artikala potrebnih za zimnicu do proizvođača do potrošača, veće sindikalne područnike ugovarat će direktno vagonske pošiljke sa zadrugama. One će se brinuti za istovar i dopremu porodicama svojih članova. Ovakom organizacijom predviđa se da će končna cijena krumpira biti od 11 - 13 dinara kg. Već su poduzete odgovarajuće mјere i za osiguranje drugih artikala, na primjer grana i crvenog luka, čiji je urod ove godine znatno slabiji. Krajem mjeseca vidjet će se koje bi cijene odgovarale za kupus prema urodu.

ZAJEDNO S NO KOTARA I KOMUNA

Prema stanju u proizvodnji možda bi se moglo zaključiti, da bi ove godine prilikom osiguranja zimnice moglo doći do izvjesnih

teškoća. Međutim, do toga ne bi trebalo da dođe, ukoliko se organizacija doprime obave kako valja. U tom smislu prošlog tjedna mnogo se raspravljalo i na sjednici Predsjedništva Republičkog vijeća sindikata, te je tom prilikom stavljeno u zadatku sindikalnim organizacijama radnih kolektiva, kao i kotarskim sindikalnim vijećima, da u svojim kotarima zajedno s narodnim odborima organiziraju ovaj posao. Dosada su već u Osijeku i Karlovcu izvršene pripreme za nabavku zimnice i poznate su količine potrebnih artikala.

U svakom slučaju potrebno je, da se i u drugim kotarima što prije pride organiziranju nabavke zimnice, jer je to siguran put da se životni standard radnog pojedinca diže ili bar održava na dosljednjem nivou. Već sada mogu se čuti prigovori od strane trgovacke mreže (koja istini za voju ne govori to bez određenih razloga), da će angažiranje sindikalnih i družišta u nabavci zimnice dovesti do pomutnje na tržištu. To je znak koji najbolje ukazuje na to, da odgovorni faktori u komuniti što prije treba da zajednički rasprave sve stvari u vezi s organiziranjem posla oko nabavke zimnice i koordinirano krenu u akciju.

M.M.

JAČE OSAMOSTALJENJE KOMUNA

U posljednje vrijeme zapaža se sve jača inicijativa komuna u mnogim poslovima. Primjećuje se naročita poduzimljivost u srednjem tržištu i u podizanju općih proizvodnih mogućnosti. Ovi koristi je zadržati se na nekim pojedinostima koje svjedoče o tome.

Cinjenica je da je komunalni sistem u cijelini dao već mnoge povoljne rezultate. Međutim, karakteristično je to za mnoge krajeve da se počelo i suviše dnamčno na veoma širokom frontu. Samim prilikom, komune su se našle pred nizom teškoća koje je valjalo jednom za drugom otklanjati. Sav teret pao je na njih. Problemi snabdjevanja, stanova, zdravlja, školstva, električne energije, vodovoda i kanalizacije, izgradnja puteva s najužim snabdevačkim područjem i mnogi drugi poslovi postali su glavna briga komuna. Efikasnost ovog posla na rješavanju svih ovih problema zavisila je ne samo od kadrova, od ljudi, od njihove sposobnosti i poduzimljivosti, već i od priroda same komune, odnosno od stepena razvijenosti njenih proizvodnih snaga. I, u mnogim komunama umjesto da se najprije počinjalo sredno, sistematski, od unaprednja proizvodnje, kako bi se na taj način približao životinj staništva. Sve veći broj narodnih odbora koji se javljaju za krediti radi nabavke tehničke opreme u trgovini, a osim toga mnoge komune osnivaju specijalne poduzeća koja raspolažu zalihama gotove robe i na taj način su osposobljena da u izvjesnom trenutku interveniraju na tržištu. Komuna je na ovaj način u mogućnosti da regulira stanje u pogledu cijena i normalnog snabdjevanja. Zapaža se sve veća inicijativa u tom pogledu u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Kragujevcu, Titovom Užicu, Požarevcu, Zrenjaninu i drugim velikim gradovima i potrošačkim centrima.

U mnogim drugim svojim djelatnostima komune pokazuju sličan interes. Zahvaljujući prvenstveno svojoj sve većoj ekonomskoj sposobnosti, komune se mnogo brže nego ranije oslobođaju administrativnog upravljanja iz općinskih kancelarija. Mnoge druge odlike isto tako karakteriziraju njihov rad.

Žika Todorović

U mnogim drugim svojim djelatnostima komune pokazuju sličan interes. Zahvaljujući prvenstveno svojoj sve većoj ekonomskoj sposobnosti, komune se mnogo brže nego ranije oslobođaju administrativnog upravljanja iz općinskih kancelarija. Mnoge druge odlike isto tako karakteriziraju njihov rad.

Problemi razvoja poljoprivrede

Kooperacija i krediti

Proces područljivanja u poljoprivredi poprima sve raznovrsne forme. Na našem kotaru tu ulogu preuzele su na sebe poljoprivredne zadružne organizacije. Iako je taj proces raznovrstan, i pal naše zadruge od vlastitih ekonomija nisu pošle ni korak naprijed. Ostaje kao važno da se razmotri uloga poljoprivrednog zadružarstva na kooperaciji s individualnim poljoprivrednim proizvođačem. Baš ta forma omogućuje da se vrši utjecaj na razvijetak poljoprivrede, kako u pravcu povećanja produktivnosti rada i prinosu tako i u njenom društvenom transformiranju. A to je najvažnije, jer raspšaćana i usitnjena poljoprivreda nije stala na put modernizacije, a niti je to u uslovima mehanizacije individualnih seljaka u stanju da provede.

Kooperacija bi tu praznину i u ovim našim relacijama mogla da popuni. Ali praksa nas upućuje na konstataciju, da se snage koje djeluju u zadružarstvu i poljoprivredni, nisu okrenule prema tom problemu, nisu sagledale njegov veliki društveni smisao. Nije to ničudo. Ostalo je još dosta toga što podsjeća na staro. A to se ispoljava u tendenciji, da se više gledaju na formu nego na njen društveni sadržaj. Pitanje kooperacije nije više stvar teoretskih rapsprava, da li je ona opravdana ili ne. Utvrđeni principi su jasni. Rezolucija Savezne narodne skupštine stavila je jedan od osnovnih akcenata baš na kooperaciju. I VII. konгрес SK ukazao je na poteze razvitku poljoprivrede, podvlačeći, da je kooperacija ona forma koja omogućuje povećanje prinosu na zemljištu poljoprivrednog proizvođača i ujedno izvor za akumulaciju društvenih sredstava preko zadružne.

Zadruga raspolaže društvenim sredstvima u obliku kredita. I kredit za kooperaciju zadruge danas mogu da dobiju. Nažalost, neće zadruge, iako rade neke od poljoprivredne, kakve smo izložili, ipak ne koriste kredit za kooperaciju. I kada je to tako, onda nužno dolazi u pitanje, da se ta društvena sredstva na neki način moraju samoplodivati, donositi jedan dio iz tog procesa, te time uvećavati društvena sredstva, sa kojima će se moći onda da mijenjaju i utvrdeni društveni odnosi.

Kreditna sredstva imaju kao cilj da omoguće proizvodnju u poljoprivredi, da se ubave kao sredstvo za razmjenu poljoprivrednih proizvoda. Ali, ostaje činjenica, da kredit treba da ima i svoju društveno-korisnu potrebu. A to je danas jedino spojivo, kada je riječ o poljoprivredni. Zadržana banka i štedionica ima tu jednu od odgovornih misija.

Zadržane organizacije trebaju proanalizirati svoj položaj u odnosu na potrebe i interes seljaka, kooperacije. Ne smije se stvariti prepuštiti izvjesnoj stihiji, da ona bude ta koja će silom spontanosti, stvari u liniji krijući terati naprijed. Ne, to nije put, koji bi imao svoje opravdanje.

Trebalo bi, dakle, već sada očekivati veći interes za kooperaciju. A od narodnih odbora općina, političkih organizacija živjeli i neposredni interes da se stvari uče, da se na osnovu toga i mobiliziraju snage, radi ubrzanja socijalističkog razvijanja na selu.

Bila bi neoprostiva grijeska ka-

da se ne bi tako djelovalo, pa i sam kredit koristilo u tom pravcu.

Ante Deković

Predavanje dra Aleša Beblera u Kninu

U nedjelju 21. o. m. boravio je u Kninu dr. Aleš Bebler, predsjednik vanjsko-političkog odbora Savezne narodne skupštine, koji je u Domu JNA pred velikim brojem slušalaca održao veoma interesantno predavanje o aktualnim problemima međunarodne politike.

Pošto je dr. Bebler nedavno predvodio našu parlamentarnu delegaciju, koja je u toku srpnja posjetila Braziliju, Argentinu, Urugvaj i Čile, to je ovom prilikom izrazio svoje utiske iz zemalja Latinske Amerike u kojima naša zemlja uživa veliki ugled.

Slušaoci su na kraju predavanja veoma toplo pozdravili uglednog gosta i izvrsnog predavača. (AM)

